

Vuoden pkv-lääkkeet matkalle

KYSYMYS: Apteekkiin tulee asiakas, jolla on vuoden resepti PKV-lääkettä. Asiakas kertoo olevansa lähdössä matkalle, ja tahtoo saada vuoden lääkkeet kerralla, ilman Kela-korvausta. Onko ohjeistusta, kuinka tilanteessa tulisi toimia? Toimitetaanko lääkettä ja kuinka paljon, vai kysytäänkö lääkärin lupa ensin?

VASTAUS: Pkv-lääkkeitä käyttäviin asiakkaisiin tulee suhtautua kuten muihin asiakkaisiin. Eettisen ohjeen V mukaan kaikki asiakkaat ovat samanarvoisia. Eettisessä ohjeessa IX on kirjattu, että apteekkihenkilökunta edistää ammatissaan lääkkeiden oikeaa ja turvallista käyttöä ja pyrkii estämään niiden tahallista väärinkäyttöä.

Onko hoidon seurannan perusteella tarkoituksenmukaista, että pkv-lääke toimitetaan ilman korvausta kerrallaan vuodeksi? Olisiko seurannan järjestymisen kannalta hyvä, että asiakas hakeutuisi tarvitsemansa hoidon ja seurannan piiriin kohdemaassa ulkomailla?

Vakiintuneen käytännön mukaan kerralla toimitettava lääkkeen enimmäismäärä on 3kk käyttöä vastaava lääkemäärä, jos ei sitä ole muutoin rajoitettu. Lainsäädännössä ei kuitenkaan ole ehdotonta kieltoa toimittaa suurempaa määrää. Lääkkeiden toimittamismääräyksessä (Fimea 2/2016) todetaan, että kaikkien pkv-lääkkeiden toimitusvälejä tulee seurata. Jos lääke on toimitettu vuodeksi, sitä saisi seuraavan kerran toimittaa vasta vuoden päästä.

Lääkkeiden toimittamista koskevan määräyksen mukaan apteekissa tulee kiinnittää eri-

tyistä huomiota riskilääkeneuvontaan. Fimea voi tehdä selvityspyynnön apteekille liian aikaisen toimituksen syistä. Suosittelemme apteekkeja sopimaan, miten varmistua lääkkeiden oikeasta ja turvallisesta käytöstä toimittaessa väärinkäyttöön soveltuvia lääkkeitä.

Poikkeavat toimitukset dokumentoidaan reseptitoimituksen ja/tai asiakkaan tietoihin, jotta voidaan perustella toimintaa jälkikäteen.

Asiakkaan lähtiessä matkalle pkv-lääkkeiden kanssa, kysytään, onko hän tietoinen lääkkeiden maahantuontiin liittyvistä säädöksistä. Apteekissa kuuluu mainita siitä, että säädöksistä on hyvä ottaa etukäteen selvää kyseisen maan konsulaatista tai suurlähetystöstä. Esimerkiksi Schengen-todistuksen voi kirjoittaa vain 30 päivän lääkemäärälle.

Jos apteekissa herää toimitustilanteessa perusteltu epäily lääkkeen väärinkäytöstä, on otettava yhteyttä lääkettä määränneeseen lääkäriin ja tiedustella, tietääkö hän potilaan aikeista lähteä matkalle ja näkeekö hän estettä vuoden pkv-lääkemäärän toimittamiseen kerralla.

Koska potilailla on mahdollisuus pkv-reseptien piilottamiseen, on hoitava lääkäri tämänkin vuoksi ensisijainen. Apteekeilla on rajalliset mahdollisuudet puuttua pkv-lääkehoitoon, jos potilas on piilottanut reseptejä näkymästä.

Säädöksiä:

<https://www.eu-terveydenhoito.fi/>

[laakkeet/laakkeiden-vienti-ulkomaille/](https://www.eu-terveydenhoito.fi/laakkeet/laakkeiden-vienti-ulkomaille/)

<https://fimea.fi/vaestolle/>

[matkailijan_laakkeet](#) ▶

”POIKKEAVAT TOIMITUKSET DOKUMENTOIDAAN.”

HERÄTTIKÖ KANNANOTTO AJATUKSIA TAI MIELIPITEITÄ?

Ammattieettiselle neuvottelukunnalle voi lähettää kannanottopyyntöjä apteekkitoimintaan liittyvistä eettisistä kysymyksistä (apteekit@apteekkariliitto.fi). Neuvottelukuntaan kuuluvat dosentti, yliopistotutkija **Janne Nikkinen** (puheenjohtaja), apteekkarit **Sari Eerikäinen** ja **Leena Penttilä**, farmaseutti **Kirsi Kotokorpi** ja proviisorit **Johanna Kaasinen**, **Henna Kyllönen** (sihteeri) ja **Inka Puumalainen** (pääsihteeri).